Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0361/2017 }
B8-0363/2017 }
B8-0365/2017 }
B8-0366/2017 }
B8-0368/2017 }
B8-0372/2017 } RC1

17.5.2017

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
ECR (B8-0361/2017)
Verts/ALE (B8-0363/2017)
S&D (B8-0365/2017)
GUE/NGL (B8-0366/2017)
PPE (B8-0368/2017)
ALDE (B8-0372/2017)

o Zambii, zejména o případu Hakaindeho Hichilemy
(2017/2681(RSP))

Cristian Dan Preda, Tomáš Zdechovský, Elmar Brok, David McAllister, Deirdre Clune, Mariya Gabriel, Pavel Svoboda, Tunne Kelam, Milan Zver, Krzysztof Hetman, Dubravka Šuica, Maurice Ponga, Sven Schulze, Stanislav Polčák, Lefteris Christoforou, Marijana Petir, Claude Rolin, Ivan Štefanec, Eva Maydell, Bogdan Brunon Wenta, Csaba Sógor, Adam Szejnfeld, Sandra Kalniete, Patricija Šulin, Brian Hayes, Luděk Niedermayer, Elisabetta Gardini, Željana Zovko, Roberta Metsola, Michael Gahler, Laima Liucija Andrikienė, Ivana Maletić, Andrey Kovatchev, Jiří Pospíšil, Julia Pitera, Anna Záborská, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, László Tőkés, Inese Vaidere, Mairead McGuinness, Giovanni La Via
za skupinu PPE

Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Cécile Kashetu Kyenge
za skupinu S&D
Charles Tannock, Karol Karski, Ryszard Antoni Legutko, Ryszard Czarnecki, Tomasz Piotr Poręba, Jadwiga Wiśniewska, Branislav Škripek, Ruža Tomašić, Anna Elżbieta Fotyga, Notis Marias, Monica Macovei, Arne Gericke
za skupinu ECR
Catherine Bearder, Izaskun Bilbao Barandica, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Hannu Takkula, Pavel Telička, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen, Cecilia Wikström, Ivo Vajgl, María Teresa Giménez Barbat
za skupinu ALDE
Maria Lidia Senra Rodríguez, Marie-Christine Vergiat, Merja Kyllönen, Kateřina Konečná, Helmut Scholz, Lola Sánchez Caldentey, Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo, Tania González Peñas, Estefanía Torres Martínez, Dimitrios Papadimoulis, Kostas Chrysogonos, Stelios Kouloglou
za skupinu GUE/NGL
Jordi Solé, Bart Staes, Igor Šoltes, Bodil Valero, Ernest Urtasun, Davor Škrlec
za skupinu Verts/ALE
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi, Beatrix von Storch, Rolandas Paksas
za skupinu EFDD
Barbara Kappel

Usnesení Evropského parlamentu o Zambii, zejména o případu Hakaindeho Hichilemy (2017/2681(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Zambii,

– s ohledem na prohlášení mluvčí Evropské služby pro vnější činnost ze dne 16. dubna 2017 o politickém napětí v Zambii,

– s ohledem na zprávu volební pozorovatelské mise EU o volbách v Zambii v roce 2016,

– s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,

– s ohledem na zambijskou ústavu,

– s ohledem na Dohodu z Cotonou,

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,

– s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že Zambie byla po dlouhou dobu příkladem demokracie, když v ní 25 let docházelo k pokojným výměnám vlád; vzhledem k tomu, že období před volbami v roce 2016 bylo bohužel poznamenáno střety mezi stoupenci dvou vedoucích stran, Vlastenecké fronty a Sjednocené strany národního rozvoje (UPND, opoziční strany);

B. vzhledem k tomu, že 11. května 2017 uplynul přesně měsíc ode dne, kdy byl předseda UPND Hakainde Hichilema společně s pěti svými zaměstnanci při zátahu na jeho dům 11. dubna zatčen těžce vyzbrojenou policejní jednotkou;

C. vzhledem k tomu, že Hichilema byl obviněn z toho, že ohrozil prezidentův život, když údajně bránil průjezdu prezidentské kolony v Mongu dne 9. dubna, a byl okamžitě obžalován z velezrady, tedy z trestného činu, u něhož zambijské právo neumožňuje propuštění na kauci, a také z nesplnění zákonné povinnosti, z neuposlechnutí zákonných příkazů a z urážlivého vyjadřování se; vzhledem k tomu, že všechna tato obvinění odmítl;

D. vzhledem k tomu, že i přesto, že je Zambie zemí, v níž byl trest smrti *de facto* zrušen a v níž k poslední popravě došlo v roce 1997, nejvyšším trestem za trestný čin velezrady je stále trest smrti;

E. vzhledem k tomu, že Hichilemovi právníci se vyjádřili, že je žaloba nepodložená, a požádali o to, aby magistrátní soud v Lusace zprostil jejich mandanta obvinění; vzhledem k tomu, že soud obžalobu potvrdil s odůvodněním, že pro případy velezrady je příslušný pouze vrchní soud;

F. vzhledem k tomu, že Hichilema je nyní ve vazbě v Ústředním nápravném zařízení v Lusace, kde je omezen přístup k soukromým sdělovacím prostředkům a styk s právníky, příznivci a přáteli; vzhledem k tomu, že si Hichilema a jeho právníci stěžovali na ponižující zacházení ve vazbě;

G. vzhledem k tomu, že UPND označila obvinění za politicky motivovaná a že Hichilemovo zatčení vyvolalo vlnu protestů, násilné střety a stále větší politické napětí v zemi;

H. vzhledem k tomu, že lidskoprávní organizace vyzvaly zambijské orgány, aby obvinění stáhly, s tím, že podle nich byla vykonstruována za účelem pronásledování a zastrašení Hichilemy, aby se bál pokračovat v politické činnosti; vzhledem k tomu, že prezident Lungu 14. dubna 2017 prohlásil, že do Hichilemova případu nebude zasahovat;

I. vzhledem k tomu, že Konference katolických biskupů Zambie kritizovala brutální zatčení hlavních vůdců opozice v zemi a odsoudila zcela zřejmé použití státní policie ke znemožnění organizačního působení a vůbec fungování politické opozice;

J. vzhledem k tomu, že po prezidentských volbách v roce 2016, v nichž Hichilemu jen těsným rozdílem porazil prezident Lungu, zpochybnila UPND platnost výsledků voleb a nezávislost justice, ale stížnost byla odložena bez soudního projednání;

K. vzhledem k tomu, že dne 18. dubna 2017 bylo Hichilemovi sděleno další obvinění z velezrady, jemuž čelí společně s dalšími pěti členy UPND, a to za to, že se údajně ve dnech 5.–8. dubna pokusil svrhnout vládu;

L. vzhledem k tomu, že dne 13. listopadu 2017 vydala mise EU pro sledování průběhu voleb svou závěrečnou zprávu, v níž se uvádí, že všeobecné volby v roce 2016 byly připraveny do značné míry profesionálně, obě hlavní politické strany se však během kampaně vyjadřovaly způsobem, který vyvolal napětí a vedl k několika vážným případům násilností;

M. vzhledem k tomu, že jak EU, tak USA vyjádřily znepokojení nad uvězněním opozičního vůdce a vyzvaly k mírovému dialogu mezi vládou a UPND, aby se zmírnilo napětí, které mezi oběma stranami eskalovalo;

N. vzhledem k tomu, že 20. dubna 2017 poté, co došlo k sérii žhářských útoků na obchody a policejní stanice, které byly připisovány UNPD, zambijský prezident pohrozil, že vyhlásí výjimečný stav; vzhledem k tomu, že to pravděpodobně vyhrotí současné napětí a mělo by se spíše usilovat o politické řešení;

O. vzhledem k tomu, že se Hichilemův případ odehrává v atmosféře zvýšeného politického napětí poté, co byly zpochybněny výsledky loňských voleb; vzhledem k tomu, že lidskoprávní pozorovatelé poukazují na případy represe proti politickým aktivistům a opozičním stranám, na používání nepřiměřené síly k rozhánění pokojných protestů a na zásahy proti sdělovacím prostředkům a nezávislým novinářům;

P. vzhledem k tomu, že vláda vyjádřila ochotu vést dialog, pokud na něj přistoupí všechny opoziční strany podle výsledku voleb v roce 2016;

Q. vzhledem k tomu, že Zambie je signatářem Dohody z Cotonou, v jejímž článku 9 se uvádí, že se smluvní strany zavazují prosazovat a chránit všechny základní svobody a lidská práva, včetně práv politických;

R. vzhledem k tomu, že dne 27. března 2017 zahájila zambijská vláda veřejné konzultace o členství země u Mezinárodního trestního soudu;

1. vyjadřuje znepokojení nad zatčením a uvězněním Hakaindeho Hichilemy a trvá na tom, že je třeba zajistit spravedlivost, pečlivost a transparentnost po celou dobu uplatňování práva a v celém průběhu soudního procesu; se znepokojením se dozvídá o údajné politické motivovanosti obvinění, a připomíná proto zambijské vládě její povinnost zaručit základní práva a právní stát, včetně přístupu ke spravedlnosti a práva na spravedlivý proces, jak je stanoveno v Africké chartě lidských práv a práv národů a v jiných mezinárodních a regionálních lidskoprávních nástrojích;

2. je hluboce znepokojen zprávami o stále větším omezování svobody projevu a svobody shromažďování; vyzývá vládu, aby nadále usilovala o obnovu svobody sdělovacích prostředků v plném rozsahu; trvá na tom, že vláda odpovídá za to, aby nedošlo k jakémukoli prohlubování současného politického napětí a aby byla dodržována, chráněna a prosazována občanská a politická práva občanů země;

3. vyzývá zambijské orgány, aby vedly urychlené, nestranné a důkladné vyšetřování údajného špatného zacházení s Hichilemou během jeho vazby a aby ty, kteří za to odpovídají, pohnaly k zodpovědnosti;

4. podněcuje všechny relevantní politické subjekty k tomu, aby využily ústavních a zákonných nápravných prostředků, v souladu s mezinárodními normami a standardy, k řešení jakéhokoli sporu nebo názorových střetů týkajících se výsledků voleb, a aby se všemožně vynasnažily zachovat klid v zemi a bezpečnost občanské společnosti;

5. žádá EU, aby i nadále bedlivě sledovala celkovou situaci v Zambii a využila dostupných politických prostředků, včetně dialogu na nejvyšší úrovni, k zajištění toho, aby byly zachovány podmínky právního státu a demokracie, otevřený politický prostor, svobodné instituce a dodržování lidských práv;

6. důrazně vybízí zambijskou vládu, aby vzala v úvahu závěrečná doporučení mise EU pro sledování průběhu voleb k volbám v roce 2016, zvláště pokud jde o nutnost odstranit restriktivní omezení svobody shromažďování v zákoně o veřejném pořádku, zaručit svobodu a nezávislost sdělovacích prostředků a učinit všechna potřebná opatření, která zabrání politickému násilí;

7. trvá na tom, že je naléhavě zapotřebí poklidný a konstruktivní dialog mezi Vlasteneckou frontou a UPND, aby se podařilo obnovit politickou důvěru a stabilitu; upozorňuje na to, že obě strany mají odpovědnost za to, aby se zdržely podněcování a provokování k násilí a vytvořily příznivé prostředí, v němž bude možno vést otevřenou demokratickou diskusi; vítá angažovanost a zprostředkovatelskou roli mezinárodních a regionálních partnerů v tomto ohledu a také výzvu Komise OSN pro lidská práva k dialogu ve snaze zastavit politicky motivované násilí;

8. podporuje iniciativu Konference katolických biskupů Zambie a dalších skupin občanské společnosti, které požadují mírový dialog mezi soupeřícími stranami;

9. opakuje svůj rozhodný nesouhlas s uplatňováním trestu smrti ve všech případech a za všech okolností; vítá skutečnost, že od roku 1997 v zemi neproběhla žádná poprava; vyzývá Zambii, aby ratifikovala druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech s cílem zrušit trest smrti;

10. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT–EU, Komisi Africké unie a Panafrickému parlamentu, zambijské vládě a generálnímu tajemníkovi OSN.